Dosarul nr.1a-455/24 Judecătoria Strășeni, sediul *****

1-23132966-02-1a-17052024 Judecător Ala Ucrainţeva

D E C I Z I E

28 august 2024 mun. Chişinău

Colegiul Penal al Curţii de Apel Chișinău

Având în componenţa sa:

Președintele ședinței, judecător: Alexandru Spoială

Judecători: Igor Chiroşca și Denis Băbălău

Grefier Iuliana Moldovan

Cu participarea

Procurorului Vitalie Călugăreanu

Avocatului Ina Bodean

Inculpatului Petru Boțan

Părții vătămate Ana Boțan

A examinat în şedinţă de judecată publică, în ordine de apel, apelul avocatului Diaconov Valeriu în interesele inculpatului Boțan Petru, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul ***** din 30 aprilie 2024, în cauza penală privind condamnarea lui

Boțan Petru *****, a. n. *****, număr de identificare: *****, originar și domiciliat în r. *****, s. *****, studii medii incomplete, nesupus militar, neangajat în câmpul muncii, divorțat, apt de muncă, trei copii minori la întreținere, cetățean al Republicii Moldova, anterior nejudecat,-

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201[1] alin. (1) lit. b) Cod penal.

Termenul de examinare a cauzei în instanța de apel: 17.05.2024 - 28.08.2024.

Colegiul penal al Curții de apel Chișinău asupra apelului,-

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul ***** din 30 aprilie 2024, Boțan Petru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art.201[1] alin. (1) lit. (b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani, cu obligarea inculpatului să nu săvârşească noi infracţiuni, să nu-şi schimbe domiciliul fără consimțământul organului de probațiune din raza teritorială a domiciliului acestuia, să urmeze un tratament de alcoolism, să participe la programe probaţionale în ordinea stabilită de organul de probațiune, onorând astfel, prin comportare exemplară, încrederea ce i s-a acordat de către instanța de judecată.

S-a admis integral acțiunea civilă depusă de Boțan Ana privitor la încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, fiind încasat din contul lui Boțan Petru, în beneficiul Anei Boțan, prejudiciul moral în sumă de 60 000 (șaizeci mii), 00 lei.

Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a constatat că, Boțan Petru, începând cu anul 2020, acţionând cu intenţie directă şi urmărind scopul impunerii voinţei şi controlului personal asupra soţiei sale - Boţan Ana membru de familie în sensul art.133[1] lit. a) Cod penal cu care conlocuiesc în domiciliul comun situat în s. ***** r. *****, a aplicat violenţa psihică şi fizică în privinţa ultimei, manifestând un comportament agresiv, înjositor şi umilitor, cu caracter sistematic pe perioada indicată, exprimat prin ofensări, injurii şi aplicarea violenţei fizice.

În continuare, pentru atingerea scopurilor infracționale enunțate, la 09 iulie 2023, aproximativ ora 20:45, aflându-se la domiciliul amplasat în sat. *****, fiind sub influenţa alcoolului, a provocat un scandal cu soţia Boţan Ana, şi înjurând-o, a apucat-o de păr şi a îmbrâncit-o, cauzându-i dureri fizice şi insuflându-i victimei o stare de frică.

Astfel prin acţiunile sale intenționate, Boţan Petru a comis infracțiunea prevăzută de art.201[1] alin. (1) lit. b) din Codul penal, adică - acţiuni violente, manifestate verbal şi fizic, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, comisă prin intimidare în scop de impunere a voineţi şi controlului asupra victimei.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, avocatul Diaconov Valeriu în interesele inculpatului Boțan Petru a declarat în termen apel prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi decizii în această parte, prin care a dispune aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, iar acțiunea civilă să fie respinsă.

În motivarea apelului, apărarea a invocat faptul că, pedeapsa aplicată este prea aspră în raport cu fapta comisă, inculpatul vina a recunoscut-o, se căiește de cele comise, anterior nu a fost judecat, are loc permanent de trai.

Cu referire la acțiunea civilă, consideră avocatul apelant că, prejudiciul moral, încasat de către instanță în beneficiul părții vătămate Boțan Ana este exagerat, nefiind probat.

În ședința instanței de apel, avocatul Bodean Ina și inculpatul Boțan Petru au susținut argumentele apelului declarat de avocatul Diaconov Valeriu și au solicitat

admiterea lui din motivele invocate. Procurorul Călugăreanu Vitalie și partea vătămată Boțan Ana au pledat pentru respingerea apelului ca fiind vădit neîntemeiat.

Examinând sentința atacată prin prisma motivelor formulate în apel, cercetând materialele cauzei penale, audiind participanții la proces, Colegiul penal al Curții de apel Chișinău consideră necesar de a respinge ca fiind nefondat apelul avocatului Diaconov Valeriu în interesele inculpatului Boțan Petru, cu menținerea sentinței primei instanțe, reieșind din următoarele motive.

Potrivit art. 415 Cod procedură penală, (1) Instanţa de apel, judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: c) apelul este nefondat.

Așadar, Colegiul penal, reține că, la pronunțarea sentinței prima instanță corect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept şi just a ajuns la concluzia că inculpatul Boțan Petru a săvârșit infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, și anume declarațiile inculpatului Boțan Petru date în cadrul ședinței instanție de fond, potrivit cărora parțial a recunoscut vina în cele incriminate; declarațiile părții vătămate Boțan Ana, declarațiile martorului Harea Mariana, proces -verbal de cercetare la faţa locului din 09.07.2023; ordonanță de recunoaștere şi anexare a mijloacelor de probă din 01.09.2023; înștiințarea telefonică parvenită de la victima Boţan Ana din 09.07.2023 (f.d. 5); copia materialului înregistrat la IP ***** la 06.06.2023 cu nr. 20231602136 (f.d. 15-37), rezultatul testării alcoscopice a lui Boţan Petru din 10.07.2023 de 0,47 mg/l (f.d.38), ordin de restricție pe numele lui Boţan Petru din 06.06.2023 (f.d. 15).

Colegiul penal constată că apelantul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanţa de judecată, precum şi cu încadrarea juridică a acţiunilor inculpatului Boțan Petru, contestând sentința Judecătoriei Strășeni, sediul ***** din 30 aprilie 2024 în partea stabilirii pedepsei și în partea acțiunii civile.

În acest sens, se atestă că instanţa de judecată nu a comis vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea şi corectitudinea sentinței contestate.

Cu referire la pedeapsa stabilită inculpatului Boțan Petru, instanţa de apel apreciază că pedeapsa stabilită de instanța de fond, cât și modalitatea de executare a acesteia este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă, urmările produse şi personalitatea inculpatului.

În acest context, Colegiul penal notează că urmează a selecta un just echilibru dintre pedeapsă, pe de o parte, și gravitatea și personalitatea făptuitorului, pe de altă parte. Acest echilibru este necesar pentru a fi posibilă realizarea scopurilor pedepsei penale. La caz, instanța de apel constată că pedeapsa și individualizarea executării acesteia au fost stabilite corect și întemeiat.

Astfel, din materialele cauzei penale se constată că instanța de judecată şi-a motivat eficient soluţia şi a constatat că pedeapsa stabilită inculpatului Boțan Petru pentru comiterea infracţiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (1) lit. b) Cod penal este în conformitate cu prevederile art. 6, 7, 61, 75 Cod penal. Motivele indicate în cererea de apel, precum că instanţa de judecată incorect a individualizat pedeapsa în privința inculpatului Boțan Petru, Colegiul penal le consideră neîntemeiate.

Instanța de apel, atestă că, potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracţiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor, având drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracţiuni atât din partea condamnatului, cât şi a altor persoane.

Totodată, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă, iar la stabilirea categoriei şi termenului pedepsei instanţa de judecată are obligaţia să ţină seama de gravitatea infracţiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal menționează că, la stabilirea pedepsei inculpatului Boțan Petru instanţa de judecată, a ţinut seama pe deplin de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanţele cauzei care agravează ori atenuează răspunderea, de gravitatea infracţiunii săvârșite, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia, prin urmare corectarea şi reeducarea inculpatului este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an în penitenciar de tip semiînchis.

În cauza deferită judecăţii, se constată că, la stabilirea pedepsei inculpatului Boțan Petru, instanța a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75, 76, 77 Cod penal, a ţinut cont de circumstanţele cauzei, legate de scopul şi motivele faptei, gravitatea infracţiunii săvârșite care se atribuie la categoria infracţiunilor mai puțin grave, de lipsa circumstanţelor atenuante, de circumstanţele care agravează răspunderea inculpatului – săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate, fapt confirmat prin rezultatul testării alcoscopice a lui Boţan Petru din 10.07.2023 este de 0,47 mg/l, ce în sensul art. 134^{12} alin. (3) Cod penal constituie stare de ebrietate cu grad avansat, de faptul că inculpatul a recunoscut parțial vinovăția în săvîrșirea infracţiunii incriminate, regretă cele comise, de personalitatea inculpatului care la locul de trai se caracterizează negativ, nu este angajat în câmpul muncii, este divorțat, la întreținere are trei copii minori, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, anterior nu a fost judecat, deși anterior a fost sancționat de mai multe ori contravențional

inclusiv din motivul violenței în familie (f.d. 63).

Colegiul penal consideră că prima instanță corect și întemeiat a concluzionat că inculpatul Boțan Petru va putea fi corectat și reeducat cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare, pe un termen de 1 an în penitenciar de tip semiînchis, apreciind această formă a pedepsei ca una echitabilă și proporțională faptelor comise.

Cu referire la modalitatea de executare a pedepsei, instanța de apel, alăturat instanței de fond, apreciază că corectarea și reeducarea inculpatului Boțan Petru este posibilă și fără izolarea acestuia de societate, nefiind rațional și echitabil ca inculpatul să execute real pedeapsa privativă de libertate, or, condamnarea reală la pedeapsă privativă de libertate ar crea repulsie, cauzând noi suferințe ultimului, iar pe cale de consecință, pedeapsa penală nu îşi va atinge scopul de corectare şi reeducare, având ca rezultant generarea unor mobiluri negative, acordând inculpatului o şansă de a se reabilita în faţa societății, pentru care fapt a suspendat condiționat executarea acestei pedepse pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani.

Prin urmare, analizând solicitarea avocatului referitor la aplicarea unei pedepse mai blânde – sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, instanța de apel consideră că această solicitare este neîntemeiată și irațională, or, instanța de fond și-a argumentat riguros soluția la acest capitol şi a motivat hotărârea pronunțată, invocând motive clare din care considerent a ajuns la concluzia că aplicarea unei pedepse mai blânde, nu va asigura atingerea scopului prevăzut la art. 61 Cod penal.

Instanța de apel nu are temei de a interveni în soluția instanței de fond nici în partea soluționării acțiunii civile înaintate de către partea vătămată Boțan Ana, solicitările avocatului apelant privind respingerea acțiunii civile înaintate de către partea vătămată Boțan Ana, Colegiul penal le consideră neîntemeiate.

La caz, se reține că în conformitate cu prevederile art.387 alin.1 Codul de procedură penală: odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sânt dovedite temeiurile şi mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Potrivit art.219 alin.(1), (2) pct. 4), (4) şi (6) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia. Persoanele fizice şi juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale. La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc. Acțiunea civilă poate fi intentată în numele persoanei fizice sau juridice de către reprezentanții acestora.

Totodată se reține că, la stabilirea cuantumului despăgubirilor echivalente unui prejudiciu moral se are în vedere o serie de criterii: consecințele negative suferite de cei în cauză pe plan fizic și psihic, importanța valorilor morale lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori și intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămări, măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială, având în vedere că, prin aceste despăgubiri cu rol compensatoriu, se urmărește o reparație justă și echitabilă a prejudiciului moral suferit și, nu îmbogățirea fără justă cauză.

Astfel, prin sentință, instanța de fond a admis acțiunea civilă înaintată Boțan Ana privitor la încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, fiind încasat din contul lui Boțan Petru, în beneficiul Anei Boțan, prejudiciul moral în sumă de 60 000 (șaizeci mii), 00 lei.

Colegiul penal apreciază suma încasată de 60 000 (șaizeci mii), 00 lei, cu titlu de prejudiciu moral ca fiind reală și proporțională cu suferințele cauzate părții vătămate Boțan Ana.

Or, s-a constatat cu certitudine că Boțan Petru prin infracțiunea comisă a provocat daune morale părții vătămate Boțan Ana, inclusiv prin comportamentul inculpatului care a adus părții vătămate suferințe fizice și psihice caracterizate prin imposibilitatea de a duce un mod de viață liniștit, sentimente de frică, rușine, neajutorare, complexul de inferioritate și intimidare, situație care s-a manifestat pe parcursul a mai multor ani având caracter sistematic. La fel, întemeiat a fost constatat că, acțiunile delictuale ale inculpatului Boțan Petru au afectat grav starea de sănătate a părții vătămate Boțan Ana, provocându-i sincope repetate, vasovagalșe, convulsie, prin ortostatism prelungit, epizod depresiv major, fapt confirmat prin certificatul medical din 12.12.2023 eliberat de IMSP Institutul de Medicină Urgentă, centrul Național de Epileptologie, fiindu-i prescris tratament reclamantei Boțan Ana pe perioadă de 12 luni.

Instanța de apel va respinge argumentul avocatului precum că, prejudiciul moral nu este probat or, s-a constatat cu certitudine că, inculpatul Boțan Petru a săvârşit cu vinovăţie o faptă ilicită care a cauzat un prejudiciu moral părţii vătămate Boțan Ana, iar între fapta ilicită şi prejudiciu există raport de cauzalitate direct.

În motivarea concluziei instanța de apel reține și aprecierile Curții Europene a Drepturilor Omului în ceea ce privește proba prejudiciului moral, constatând în repetate rânduri că proba faptei ilicite este suficientă, urmând ca prejudiciul şi raportul de cauzalitate să fie prezumate, instanțele urmând să deducă producerea prejudiciului moral din simpla existență a faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu şi a împrejurărilor în care a fost săvârșită, soluţia fiind determinată de caracterul subiectiv, intern al prejudiciului moral, proba sa directă fiind practic imposibilă (cauza A. împotriva Norvegiei, nr. 28070/06, 9 aprilie 2009).

În consecință, Colegiul penal consideră că argumentele invocate de către avocatul apelant nu și-au găsit confirmare în ședința instanței de apel, nefiind identificate temeiuri de admitere a apelului înaintat.

Conducându-se de prevederile art.417-418; 415 alin.(1) pct.1) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat apelul avocatului Diaconov Valeriu în interesele inculpatului Boțan Petru, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul ***** din 30 aprilie 2024, adoptată în cauza penală privind învinuirea lui Boțan Petru în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (1) lit. b) Cod penal, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

Decizia este executorie și poate fi suspusă recursului la Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței Alexandru Spoială

Judecători Igor Chiroșca

Denis Băbălău